

Aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
Anna van Hannoverstraat 4
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum 24 februari 2014
Ons kenmerk SBI-SLi-14020450
Pagina 1 van 4
Kopie aan de Minister van Financiën

Betreft Consultatie Wetsvoorstel algemeen
pensioenfonds

Geachte mevrouw Klijnsma,

Op 23 januari 2014 heeft u het voorontwerp van Wet algemeen pensioenfonds (APF) via internetconsultatie openbaar gemaakt. Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op het voorstel.

Wij vinden het wenselijk de mogelijkheden voor werkgevers die zich genoodzaakt voelen om de uitvoering van een pensioenregeling over te dragen naar een andere pensioenuitvoerder uit te breiden, omdat de bestaande mogelijkheden hun beperkingen kennen. Wij hopen dan ook op een voortvarende behandeling van dit wetsvoorstel.

Het multi-opf kent beperkingen, die u voor een APF zo veel mogelijk wegneemt:

- 1) Het APF staat ook open voor niet verplichte bedrijfstakpensioenfondsen en verplichte beroepspensioenregelingen;
- 2) U schrijft een techniek van ringfencing voor, opdat financiële risico's terecht komen in de compartimenten waar die hun oorsprong vinden, ook bij vordering door derden;
- 3) U kiest voor een onafhankelijk bestuur, in plaats van een bestuur waarbij een selectie moet worden gemaakt uit vertegenwoordigers van belanghebbenden bij de regelingen;
- 4) Het is voor deelnemende fondsen niet noodzakelijk een 5 jaar historie te hebben.

Wij vinden dit belangrijke verbeteringen.

Het algemeen pensioenfonds zal waarschijnlijk bijdragen aan een efficiënte(re) pensioenuitvoering, waar de deelnemer profijt van heeft. Bovendien zal naar verwachting dit voorstel bijdragen aan een professionalisering en

een geleidelijke standaardisatie van de pensioenuitvoering. Wij steunen de mogelijkheid een APF op te richten, indien er voldoende waarborgen bestaan ten aanzien van de vergunning(plicht), governance, ringfencing en de uitvoeringskosten. Wij hebben de volgende opmerkingen hierbij:

1) Waarborgen uit de Wet op het financieel toezicht

Het algemeen pensioenfonds zal onder de reikwijdte van de Pensioenwet vallen en niet onder de Wet op het financieel toezicht (Wft). In de memorie van toelichting en het wetsvoorstel wordt niet ingegaan op de verhouding met de Wft. Wij steunen uw wens om een gelijk speelveld te behouden tussen verzekeraars en pensioenfondsen, maar vragen u kritisch te kijken naar de toepasselijke wet- en regelgeving, mede omdat een APF ook een for-profit organisatie kan zijn, net als een verzekeraar of PPI. Het zou onwenselijk zijn als for-profit partijen door het oprichten van een APF belangrijke wettelijke eisen kunnen omzeilen. In dit verband adviseren wij u ten aanzien van de volgende onderwerpen bepalingen uit de Wet op het financieel toezicht van toepassing te verklaren of vergelijkbare bepalingen op te nemen:

- a) Bewaarder
- b) Beheersing van belangentegenstellingen
- c) Productontwikkelingsproces

Daarnaast vragen wij aandacht voor de zorgplicht uit de Wft.

Met de implementatie van de AIFM-richtlijn d.d. 22 juli 2013 vallen nu ook alle collectieve vermogensbeheeractiviteiten van onder meer PUO's onder de Wft en staan die organisaties daarmee, voor zover het collectief vermogensbeheer betreft, onder direct toezicht van de AFM en DNB.

Wij vragen ons af of een APF onder de reikwijdte van de IORP-richtlijn zal vallen of onder de reikwijdte van de AIFM-richtlijn¹. Mocht een APF formeel-juridisch als een IORP kwalificeren en daarmee niet onder de reikwijdte van de AIFM-richtlijn vallen, kunt u dan aangeven welke argumenten doorslaggevend zijn om minder eisen te stellen aan een APF indien zij materieel dezelfde activiteiten uitvoeren als een collectief vermogensbeheerder onder de AIFM-richtlijn? Mede vanwege het for-profit karakter en het multi-client model van een APF is het de vraag waarom bij een APF andere toezichtregels en een lager beschermingsniveau gerechtvaardigd zijn. Vanuit de AIFM-richtlijn worden deze eisen gesteld vanuit de gedachte van systeemrisico en de bescherming van beleggers. Omdat de IORP-richtlijn uitgaat van minimum-harmonisatie kunnen er aan een APF nadere eisen gesteld worden.

a) Bewaarder

Wij adviseren u te verplichten dat een APF een bewaarder aanstelt. Nu het beleggingsrisico steeds meer bij de deelnemer ligt, is het wenselijk dat er een extra waarborg komt op de interne *uitvoering* van het beleggingsbeleid. Dit komt naast het toezicht op het *beleid* door een raad van toezicht. Een bewaarder heeft naar onze mening een belangrijke rol bij het bewaken van de belangen van de deelnemers en de werkgevers in de uitvoering. Een bewaarder bewaakt dat de premies en pensioengelden toebehorend aan een compartiment ook conform het beleggingsbeleid van het betreffende compartiment worden aangewend. Nu het APF diverse financiële risico's in

¹ Alternative Investment Fund Managers Directive (2011/61/EG), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:174:0001:01:NL:HTML>

diverse compartimenten gaat beheren, vinden wij het opportuun een extra controle op de uitvoering in te voeren uit oogpunt van risico beheersing en het beheersen van belangentegenstellingen. De verplichting voor een bewaarder kan tevens helpen in de situatie dat een buitenlandse schuldeiser verhaal wil halen op buitenlandse activa in het pensioenvermogen. Het is immers de vraag of de buitenlandse rechter onze nationale wetgeving en de daarin opgenomen eisen voor ringfencing erkent en daarmee een onderscheid zal maken tussen het werkkapitaal van een APF en de verschillende beheerde pensioenvermogens. Steun voor de gedachte van de bewaarder vinden we in de AIFM-richtlijn. De Europese regelgever acht het van belang dat bij het verrichten van collectief vermogensbeheer het vermogen wordt bewaard door een andere entiteit.

b) Beheersing van belangentegenstellingen

Uit het wetsvoorstel blijkt nog niet precies waarover het bestuur en waarover het belanghebbendenorgaan kan beslissen. In de toelichting worden enkele voorbeelden genoemd, maar het is wenselijk dit nader in regelgeving te verduidelijken. Bij onduidelijkheid over de bevoegdheden kunnen onwerkbaar situaties ontstaan. Bij verschillende belangen tussen compartimenten onderling en/of een compartiment en het bestuur moet duidelijk zijn hoe hier mee om te gaan. In de memorie van toelichting wordt nu genoemd dat in zo'n geval de uitvoeringsovereenkomst kan worden opgezegd, maar gezien de beperkte mogelijkheden die er zijn om de regeling ergens anders onder te brengen, lijkt ons dit een ultimatum remedium. Wij adviseren helder te zijn of en zo ja welke geschillenregelingen er zijn en hier eventueel wettelijk eisen voor vast te stellen. Voor wat betreft wettelijke normen voor het beheersen van belangentegenstellingen door het bestuur in de uitvoering en het vermogensbeheer kan gekeken worden naar de Wft (MiFID²) regelgeving.

c) Productontwikkelingsproces

Pensioenverzekeringen moeten op grond van artikel 32 van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft voldoen aan een aantal waarborgen ten aanzien van het productontwikkelingsproces. Pensioenregelingen van pensioenfondsen zijn uitgezonderd. Verzekeraars en premiepensioeninstellingen (PPI's) moeten echter wel voldoen aan deze wettelijke eisen. Het is onwenselijk dat verzekeraars, PPI's en andere for-profit organisaties, indien zij een APF oprichten en aan werkgevers pensioenregelingen gaan aanbieden, niet hoeven te voldoen aan deze eisen.

Zorgplicht

Bovendien vragen wij u duidelijkheid te verschaffen over hoe bij een APF de zorgplicht uit de Wft (artikel 4:20 en 4:23) ten aanzien van informatieverstrekking en passend advies doorwerkt, die van toepassing is op de relatie tussen pensioenuitvoeringsorganisatie (PUO) en pensioenfonds en op de relatie tussen pensioenfonds en werkgever.

2) Kosten

Wij steunen meer transparantie over de kosten en kostenefficiëntie in de pensioenuitvoering. Het is nog niet duidelijk of de uitvoering door een APF daadwerkelijk gaat leiden tot kostenreductie: dit zal in belangrijke mate afhangen van de mate van standaardisatie van de pensioenuitvoering. Wij vragen bij kostentransparantie te komen

² Markets in Financial Instruments Directive

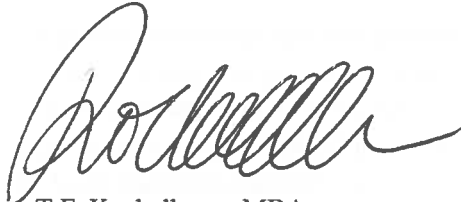
Datum 24 februari 2014
Ons kenmerk SBI-SLi-14020450
Pagina 4 van 4

tot een simpele gestandaardiseerde weergave van de kosten, waarbij voor kosten van beleggen gekeken kan worden naar de principes uit MiFID II. Een aandachtspunt bij de toerekening van kosten is de toedeling van de kosten die het bestuur en ondersteunend bureau maken ten aanzien van verschillende compartimenten.

Wij zijn uiteraard bereid bovenstaande punten nader toe te lichten. Wij onderschrijven de reactie van collega toezichthouder DNB op dit wetsvoorstel.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

drs. H.W.O.L.M. Korte
Bestuurslid

ir. T.F. Kockelkoren MBA
Waarnemend voorzitter